

Elimäen kirjallinen & retorinen tarkoitus

Minna Pöntinen 05/2007

Allegoria, mielenterveyden häiriö jossa sairastunut väittää jonkun perheenjäsenensä olevan korvattu Yhdysvaltain entisen varapresidentin kaksoisoliolla

Anafora, taskumatti

Anapesti, keski-ikäisten miesten kausiluonteinen työ esim. rakennustyömaalla

Apostrofi, uususkonnon gurun epäonnistunut yritys saada itselleen sanansaattajia

Asyndeton, 1) pyhimys; 2) itselleen varman taivaspaikan lunastanut henkilö

Autonomasia, yleensä miespuolisen henkilön taipumus antaa kulkuvälineelleen lempinimi

Daktyyli, esihistoriallisen linnun lentotyyli

Dialogi, vanhoja valokuvia projektorilla esittelevän henkilön suorittama pitkäväteinen selostus

Ellipsi, kevytkenkäistä naista näyttelevä korkeakoulutuksen saanut henkilö

Eufemismi, naisten asioita Euroopan Unionin alueella ajava liike

Gemena, vain paratiisimaisissa puutarhaolosuhteissa kasvava omenalajike

Haiku, syksyisin suomalaiseen iskevä aurinkoloman kaipuu

Hakasulkeet, sepäluksen kiinnipysymisen varmistava metallinen komponentti

Hyperbola, (urh.)pallon muotoinen peliväline jonka mitat ylittävät sallitun rajat

Ironia, ääni joka syntyy keittiössä vatkaessa munanvalkuaisia metallikulhossa metallivispilällä

Jambi, esiintyjien vanhempiensa autotallissa järjestämä ei-kaupallinen reggae-konsertti

Kapiteeli, suomustamista ankarasti vastustava ankerias

Kenoviiva, oikeiden lotto- tai veikkausnumeroiden kuuluttamisen myöhästymisen aiheuttama ärtymys

Kiasmi, autolla liikkuviin kesämatkalaisiin vieraisissa risteyksissä iskevä kartanlukijan kyvyttömyydestä johtuva epäröinti

Limerikki, tapahtuma jossa ruokakaupassa asioiva henkilö tiputtaa valikoidessaan osan sitrushedelmistä

vahingossa lattialle eikä poimi niitä ylös

Litoteesi, muinaiset kivipaasirakennelmat selittävä teoria

Loppuheitto, (alatyyl.) virtsatessa viimeinen ulostiristetty pisara

Metafora, Lasolia rautakaupasta päihtymystarkoitukseen varastava henkilö

Metonymia, halu tunkeutua kutsumatta vieraiden ihmisten seuraan

Motiivi, odotushuoneisiin jaeltuja ilmaislehtisiä joissa ylistetään liikunnan tärkeyttä

Narratiivi, hyvin suunnitellun pilan toteuttamista edeltävä iloinen mielentila

Novelli, suurella rahalla mainostettu uutuustuote, jota kukaan ei osta toista kertaa

Oksymoroni, hapenpuutteesta johtuva idiotismi

Parabola, (urh.) laji joka yhdistää laskuvarjohypyn ja jalkapallon

Pentametri, okkultististen järjestöjen sanktioima pituusmitta

Perifraasi, osaaottava lausahdus, joka esitetään kuolleen rikkaan sukulaisen hautajaisissa sitä kuitenkaan tarkoittamatta

Personifikaatio, tarpeeton itsensäkorostus esim. useita arvonimiä jatkuvasti käyttämällä

Pilkku, kätkeyty, hienoinen iva, josta on vaikea päättää onko siitä tarkoitus loukkaantua

Pleonasmi, töykeä, jatkuva uteliaisuus tai nenäkyky

Proosa, tukeva, keski-ikäinen rouvashenkilö

Puolipiste, puheenjohtajan epävarmasti suorittama nuijan kopautus

Sarkain, pukine, vaate

Sarkasmi, karheen vaatetuskanakaan aiheuttama ihottuma

Sedilji, epämiellyttävä miespuolinen sukulainen

Sirkumfleksi, sirkuksen vapaaliput voittavan henkilön tuuri

Syllepsii, täysinäisen sylissä kannetun paperisen ostokassin repeäminen tai tippuminen

Symboli, lyömäsoitinten aiheuttama päänsärky

Synekdokee, tapahtuma jossa kahden auton suuntavalot vilkkuvat iljettävissä synkooppirytmieissä

Tanka, sivupöydällä olevan koristekukka-asetelman ulostyöntävä osa joka tarkertuu aina ohikulkijan hihaan sillä seurauksella että koko asetelma tippuu lattialle

Translitteraatio, kirjojen kääntely kirjahyllyssä niin että kaikkien selät ovat samaan suuntaan

Trokee, ranskalainen kotipolttolaisen viinan myyjä

Typografia, kirjoitusvirheiden näkyvä merkkaminen punakynällä

Versaali, henkilö joka uskoo periytyvänsä Ranskan kuningassuvusta

Välilyönti, ulkopuoliseen kahdenkeskeiseen keskusteluun heittäjä nokkela sivuhuomautus

Välistys, hienovarainen, naamioitu siirtyminen kauemmaksi epämiellyttävältä haisevasta vieressäistujasta julkisessa kulkuneuvossa